ALAIN LE BUSSY

Călătoria amintirilor

Are 51 de ani (n. 18 martie 1947) şi locuieşte la Liège, mai precis „dans la banlieue” comuna ESNEUX. A cărui nume scris invers l-a dat fanzinului pe care-l editează din 1970: XEUNSé". E demn de amintit că tot din aceasta zonă, cea a oraşului Liège, este originar şi adevăratul „fenomen literar" Georges Simenon.

Alain le Bussy este licenţiat în ştiinţe politice şi sociale şi dirijează (încă doi ani, abia aşteptând prepensionarea) serviciul de Resurse umane al unei Companii americane cu sediul la Charleroi.

Dotat cu o imaginaţie debordantă şi cu o remarcabilă putere de muncă, le Bussy a publicat la editura FLEUVE NOIR, două serii de space opera, „Cycle'd'Aqualia” şi „Cycle de Yorg”, anul trecut ieşindu-i de sub tipar cel de-al 16-lea roman: EQUILIBRE, după care s-a lansat şi în genul polar, în 1993 obţine Prix Rosny Aâné pentru romanul DELTAS. Iar în 1995, la Convenţia europeană de la Glasgow, este ales Best European Author.

Nu o mai văzusem pe Pam de vreo 3 luni, adică de la plecarea ei din oraş. Asta nu însemna, evident, că iumea se răsturnase pentru mine. Ne despărţiserăm cu mult înainte. Totuşi, am fost şocat atunci când am revăzut-o. Cred că nu şi-a dat seama fiindcă m-am controlat foarte repede, dar adevărul este că mă aşteptasem să văd o diferenţă, o schimbare cât de mică. În mod surprinzător, însă în loc de asta am remarcat tocmai absenţa oricărei schimbări. Era greu de crezut că nu se schimbase, deşi nu era imposibil, devreme ce aveam dovada în faţa ochilor.

M-a vizitat pentru că făceam parte dintr-o serie mai lungă de vizite: părinţi, prieteni, iubiţi cărora nu le îngăduise prea multe sau care nu îi îngăduiseră ei prea multe. Fusese deja aproape pe la toţi. Chiar mi-a trecut prin minte că eu eram ultimul. Am condus-o în salon şi ea s-a aşezat foarte natural pe fotoliul ei preferat, cel care îi permitea să vadă şi peştişorii din acvariu, şi bucătăria, şi drumul către Sanetsch, şi crestele Munţilor Albi strălucind undeva în zare.

— Ce mai faci? M-a întrebat ea.

— Nu prea rău, inspiraţia nu-mi lipseşte, iar agentul mi-a spus ceva despre un film care s-ar face după una din cărţile mele. Tu ce faci?

Întrebarea aceasta era la fel de prostesc de politicoasă ca şi cea dinainte, poate de aceea m-am şi gândit că o merită. Nu mi-a răspuns direct.

— Ieri, am văzut-o pe mama. Pe urmă am trecut pe la Luc şi Clara. Plecaseră la Centraf cu o zi înainte. S-ar părea că cei de-acolo au descoperit secretul nemuririi.

— Mda, am spus. Fără să-mi dau seama că mă angajam pe o pistă periculoasă, am mai auzit asta odată.

— Satelitul Centraf a fost lansat, din câte îmi aduc aminte, cam în acelaşi timp cu Borneo, Copernic şi Lagrange 2, sau poate mai înainteMă întreb când vor abandona jurnaliştii obiceiul ăsta aiurit de a lansa pe orbită sateliţi locuibili pentru centralizarea şi transmiterea de informaţii. Apropo, l-ai mai văzut pe Paul?

— Îmi făcea rău punându-mă să-i vorbesc despre el, căci Paul era cel care mă înlocuise în viaţa ei amoroasă. Trebuia să schimb subiectul.

— Da, am fost 3 zile cu el la Capri. Fiind o fire romantică, nu s-a împăcat cu despărţirea de tine. Pbate că sunt un pic nedrept, însă aş vrea să nu vorbim despre asta. Să ne amintim mai bine

de cele mai frumoase momente petrecute împreună, deşi toate clipele trăite alături de tine merită această apreciere.

Cu alte cuvinte, era timpul să ne aducem aminte de noi, după 6 ani de ruptură. Cât despre nedreptate, ea era nedreaptă, devreme ce revenise în oraş ca să bântuie vieţile foştilor iubiţi. Dar era scuzabil. Eu însumi fusesem tentat, în câteva rânduri, dacă nu să reînnod vechile relaţii, măcar să frecventez anumite medii pentru a detensiona atmosfera între prietenii mei demult uitaţi. Exista, desigur, o modalitate de a evita o asemena tentaţie, dar era o modalitate distrugătoare: renunţarea la contractul cu compania de holograme. Mi-am zis că mă voi gândi mai mult la varianta renunţării, însă, ca de fiecare dată, am amânat luarea unei decizii atât de importante până când. Am renunţat să mai renunţ.

În cele din ruma am reuşit să îndrept conversaţia spre zone mai puţin dureroase, mai puţin solicitante sentimental. Am mai vorbit câteva minute despre manuscrisul romanului pe care deabia îl terminasem, despre ultima carte publicată, despre lucruri prea puţin importante, dar care întreţineau dialogul. Mi-a promis că îmi va citi lucrarea până ce nu va fi prea târziu.

— Şi vechea ta slujbă? Nu-ţi lipseşte?

— Nu, deloc. Este exaltant, periculos şi câteodată dureros să urmăreşti traficanţii. Când scriu mă folosesc, ici-colo, de amintiri, dar trebuie să mai şi înfloresc. Dacă aş scrie numai adevărul, cititorul ar adormi de câte 3 ori la fiecare capitol.

Am începui să râd în timp ce-i vorbeam. A râs şi ea.

— Bun. Trebuie să plec. Călătoria începe mâine dimineaţă. Trei săptămâni sub soarele. Arzător de deasupra oceanului, aer nepoluat, peisaje adevărate, naturale. Nemaivăzute. În fine, nemaivăzute de mitef Nu te interesează să vii şi tu?

Am tresărit. Inima mi-a bătut mai repede. Da, mă interesa, dar nu aveam curajul să-i mărturisesc.

— Imposibil. Am un manuscris de terminat şi încă nişte pagini de corectat, totul în mai puţin de 10 zile. Agentul meu este un adevărat tiran. Într-o zi am să-i reglez eu conturile.

Ea a râs din nou şi s-a ridicat. Apoi, mi-a zâmbit. Un zâmbet trist pe care mi-l aminteam chiar mai bine decât îmi aminteam de trupul ei, un zâmbet care mă făcea să uit de toate plăcerile pe ca're mi le dăruise de-a lungul anilor petrecuţi împreună. Am înţeles fără să-i mai pun vreo întrebare. Avea un contract de 4 săptămâni la compania de holo, un contract de tipul celui preferat de oamenii în vârstă, cu venituri modeste. Iar contractul începuse deja să se deruleze, asigurându-i o existenţă efemeră, cât să se bucure de călătoria aceea. Dar căuta pe cineva care să o însoţească, alături de care să-şi petreacă ultimele minute. Şi venise la mine.

*

Nu am. Închis bine uşa în urma ei, că am şi început nişte aranjamente, cu o frenezie de care nu mai dădusem dovadă decât înainte de acei. De eveniment, ca să folosesc un limbaj vag, care ne este din ce în ce mai mult impus în societatea de azi. Nu aveam, din fericire, nevoie de somn, beneficiind de avantajele contractului meu, aşa că am terminat, în câteva ore, romanul pe care-l scriam, îi datoram asta agentului, care nu îmi era chiar atât de antipatic pe cât declarasem. Dar el nu avea să ştie niciodată că modificasem proiectul lucrării, scurtându-l cu 3 capitole, şi că făcusem să moară dintr-un foc, 3 ţărani. Execuţia a fost minuţios pusă la punct. Detalierea într-un anumit fel, captivantă, era dealtfel una dintre valenţele scriitoriceşti care mă făcuseră cunoscut. Spre sfârşit mi-am dat seama că eroul meu nemuritor lichidase deopotrivă atât personajele negative cât şi pe cele pozitive. Însă ideii în sine nu i-am găsit vreun reproş obiectiv.

Păstrasem legătura cu unii dintre foştii mei camarazi poliţişti, şi astfel am obţinut acele informaţii pe care, în mod obişnuit, legea protecţiei vieţii particulare le face inaccesibile.

La ora 3 dimineaţa ştiam în ce călătorie urma să plece Pam. La ora 4 aveam deja un loc rezervat pe vas, iar la ora 5 eram transferat în cabina vecină cu a ei. Am chemat un taxi. Am coborât la Sion de unde un elicopter m-a adus în Cointrin la timp ca să prind supersonicul spre Miami. După toate probabilităţile aveam să fiu la bordul navei înaintea lui Pam. Pe drum, am corectat paginile acelea pe care le-am trimis apoi prin poştă de la Miami, împreună cu un mesaj în care îmi justificam lipsa.

NEVOIE DE VACANŢĂ. NU MĂ CĂUTAŢI. NU VREAU SĂ FIU DERANJAT. VOM LUA LEGĂTURA LA ÎNTOARCERE.

Nu aveam nimic împotriva agentului meu, dar în timpul celor 3 săptămâni, cât ar fi putut să dureze călătoria, vroiam să mă gândesc la altceva decât la romane. În afară de o valiză mică, conţinând doar strictul necesar, nu îmi luasem decât un terminal telefonic de buzunar şi o copie după contractul încheiat cu o anumită companie de holograme. Vroiam să îl mai citesc o dată înainte de a hotărî ce să fac.

*

Nu ştiam ce tactică să folosesc. Să o aştept înaintea cabinei sale? Să rămân în umbră două sau trei zile ca să studiez terenul? Cea de-a doua soluţie mi s-a părut mai avantajoasă.

Vasul era imens, cabinele erau înşirate pe cele 4 punţi, totalizând 260 de metri lungime şi cam tot atâţia lăţime. Erau mai mult de 3 mii de persoane pe vas şi puteam să văd ansamblul portuar fără rsicul de a mă întâlni cu ea, mai ales că aşteptam să fi găsit pe cineva care să-i ţină companie de-a lungul zilelor rămase. Mărturisesc că o iubesc încă pe Pam, dar nu am de ce să o deplâng din punctul de vedere al singurătăţii. A ştiut întotdeauna să se refacă uimitor de repede, să depăşească scurtele perioade de solitudine căutând şi găsind pe câte cineva.

Nu mai fusesem demult luat prin surprindere, şi nu aveam nici un chef să fiu luat acum. De aceea i-am făcut cinste unui plasator ca să fiu avertizat când soseşte Pam. A acceptat cu un

surâs complice, care s-a transformat într-un zâmbet uşor dispreţuitor când, după ce a aruncat o privire rapidă spre implantul de la gâtul meu, mi-a spus:

— Amintirea” dumneavoastră a sosit, şefu'.

Spusese „amintirea”, deci îi era clar că şi Pam avea acelaşi implant ca şi mine. Era o holo, o fantomă care încă mai avea dreptul de a deţine o fărâmă nesemnificativă de materialitate. Eu unul am evitat moartea de când mă ştiu, dar şi mai mult i-am evitat pe cei care, neavând posibilitatea de a-şi contracta un implant, devin din această cauză invidioşi. Deşi ajung să-şi poată plăti visul, ei continuă un timp să se comporte astfel din obişnuinţă, par eu nu le contest dreptul de a visa ci invidia. Visele, dorinţele, obsesiile sunt la originea fiecărei realizări ştiinţifice de răsunet. Şi aşa a pornit totul. Mai întâi au fost imaginile de sinteză, apoi hologramele însoţite de voce, sunet artificial. Aşa şi-au putut revedea părinţii copiii morţi, au putut dialoga cu ei, chiar dacă pe atunci tehnologia nu era decât un artificiu informatic, un program care copia anumite caracteristici psihice ca să creeze fraze banale, gesturi standardizate ce alungau suferinţa supravieţuitorilor. Pe urmă s-au format două grupuri: Cei „pentru”, sprijinind cauza unei consolări superficiale, şi cei „contra”, care nu admiteau acest refuz al realităţii. Aveau probabil dreptate, dar a primat factorul sentimental. Triumfători, cei „pentru” au avut atunci drum drept, mai ales că ecranul înlocuise proiectorul holografic. Însă toate acestea nu erau gratuite, bineînţeles. Şi, ca în tot ceea ce se comercializează, a apărut concurenta, au fost încurajate cercetările în domeniu, care ofereau din ce în ce mai multe posibilităţi. Când un mare număr de oameni a putut, în sfârşit, beneficia de ceea ce devenise obişnuit, atunci se propunea ceva în plus, şi demarau afaceri. Mecanismul a funcţionat. S-a reuşit includerea unei dimensiuni noi în programul iniţial, şi hologramele au căpătat materialitate. Mâi mult, cu condiţia de a se găsi un dispozitiv amplificator, adică implantul, holograma devenea autonomă şi putea să se deplaseze oriunde fără să fie permanent însoţită de un tehnician.

*

M-am asigurat că Pam îşi luase în primire cabina şi că nava părăsise portul. Am ieşit pe punte. Cu 'atât mai rău pentru însoţitor, dacă nu era singură.

— Tu? Aici? Când ai venit?

Aproape că îi venea să danseze de bucurie, ca şi cum redevenise copila inocentă, liberă să exprime ceea ce simţea fără să ţină cont de barierele sociale. Punând în funcţiune giganticele motoare, vasul se îndreptă către sud.

În decursul primelor zile, am trecut prin apropierea unor insule neatinse încă de civilizaţie, evitându-le pe cele transformate prin suprapopulare într-un corp compact de imobile. Apoi ne-am regăsit în larg, unde liniştea oceanului nu era tulburată decât ocazional, de una dintre acele instalaţii supradimensionate, ce scoteau din tone de apă, cantităţi infinitezimale de plancton. De câteva ori am fost atât de aproape de ele încât am fi putut crede că suntem pe uscat. Dar rămâneau vântul şi norii ca să ne dea impresia de libertate. Situaţia anula desigur posibilitatea de a vedea cerul oglindându-se în valuri, însă oricum nu aveam cum să ne plictism. Ca în toate călătoriile de felul acesta, acţiunile distractive nu lipseau, în fiecare seară dansam într-o ambiantă diferită de cea din seara precedentă, orchestra mexicană cedând podiumul celei ţigăneşti, după care urmau grupurile rock, înlocuite mai târziu de un quartet clasic şi tot aşa. Erau, de asemenea, şi concursuri, şi vizionări de filme.

Trecerea frontierei a fost celebrată în cel mai pur stil tradiţional, cu jocuri dintre cele mai incitante, organizate pe puntea principală. Nu am putut împiedica, totuşi, manifestarea vechilor mele reflexe de observator, şi astfel mi-am dat seama că printre muzicanţi se aflau şi holo. Erau însă în mod firesc şi mainumeroşi printre pasageri. Genul acesta de călătorii se fac pentru holo, pentru ca ei să-şi petreacă ultimele clipe în compania celor care rămân, a celor care îi iubesc şi vor să le ofere prilejul de a spune rămas bun. În zilele noastre îţi trebuiesc ochi foarte buni ca să observi diferenţa dintre un holo şi un om

normal. Trebuie să ţii cont cine bea sau mănâncă, şi cine nu. Un holo nu poate să mănânce şi să bea, chiar dacă implantul său dispune de un program suficient de evoluat pentru a-i schimba comportamentul într-o măsură destul de mare încât să contracareze efectul real. Iar acest efect nu este nicidecum în plan fiziologic. Ochii strălucitori ai unui holo care îşi asumă un asemenea risc devin imposibil de controlat, nu îşi mai poate menţine echilibrul, mişcările sale sunt haotice şi lipsite de sens. Uneori însă, toate riscurile sunt acceptabile pentru cineva care vrea cu orice preţ să arate normal, să se comporte ca un normal.

*

Noaptea, când eu şi Pam intrăm în cabine, implantul înregistrează automat toate evenimentele zilei trecute, pentru ca programul să se reorganizeze pe baza lor. Aceasta nu dovedeşte că hologramele ar fi atins apogeul evoluţiei lor, sar sunt deja cu mult mai mult decât am fi îndrăznit să sperăm, să zicem, la vremea proiectorului holografic. Acum a devenit o manieră de a supravieţui. Temporar. Înainte de a muri, înregistrăm evenimentele zilei branşându-ne la program. Implantul supraveghea subtilele modificări psihice, dar mai cu seamă pe acele fizice. Şi asta pentru că în momentul decesului, aparatul eliberând înlocuitorul holografic, se ţinea seama de orice modificare survenită între timp. Existau şi alte proiecte, care mai de care mai fanteziste. Se elaboraseră programe care înzestrau posesorul cu un corp diferit, mai frumos şi mai tânăr, legea era însă foarte clară la acest capitol. Ceea ce nu însemna că nu se alcătuiau în continuare şi programe pirat, mai scumpe decât cele oficiale, care se vindeau pe sub mână. Când eram poliţist, descoperisem o întreagă re'ea de traficanţi şi tocmai de aceea am fost omor. Nu, am uitat asta şi nu vreau să-mi amintesc. Singura schimbare acceptată de lege este corectarea unor invalidităţi apărute în cursul vie|ii normale, sau a leziunilor accidentale. Din fericire pentru Pam, ea murise într-un accident, iar urmările acelui accident nu se înregistraseră în programul holo. Acum ea era într-o formă impecabilă, şi era poate cea mai tânără femeie de pe vas.

Când am ajuns la marginea zonei antarctice – sfârşitul călătoriei, lumea a început să se evapore pe lângă noi. Câţiva, cei care calculaseră prea exact, îşi pierdeau progresiv materialitatea. Erau mereu în miezul lucrurilor, se băgau peste tot, se -amestecau în conversaţii, dar nu mai făceau schimb de cărţi, nu mai ţineau în mâini crose de golf şi nu mai ridicau pahare simbolice. Lor nu le mai păsa de nimic. Programul nu le îngăduia acest lucru. O „amintire” poate trăi şi are drepturi ca şi un om normal, dar în ultimele clipe nu mai poate fi preocupat de un viitor care nu mai există. Îşi poate reface testamentul, dar nu se poate îngriji de averea pe care o deţine. Oricum, contractul îi asigură finanţarea oricărei necesităţi, şi chiar mai mult. De exemplu, costul acestei călătorii.

Eu simţeam încă frigul, căci contractul meu expira peste 3 ani, şi a trebuit să mă îmbrac gros pentru a o însoţi pe Pam pe punte. Ea nu mai avea teamă de frig, evident, şi nu vroia să pretindă altceva. Ajunşi în partea din faţă a navei, sprijiniţi de balustradă, am văzut în dreapta un grup de pinguini învolburând apa din jurul unui iceberg, şi apoi ieşind la suprafaţă pentru a se înfrupta din peştele prins. În partea cealaltă se aflau două sau trei balene albastre, ridicându-şi cozile ca un evantai şi aruncând stropi reci în aerul îngheţat. Dacă nu am fi avut sub noi lemnul care vibra blând în zgomotul motoarelor, am fi putut crede că suntem singuri pe lume, undeva departe, într-un loc mirific, unde puteam comunica liberi cu o natură ignorantă din totdeauna de om.

— Voi rămâne aici până la sfârşit. Este calm, relaxant şi te ajută să nu te mai gândeşti la tot felul de chestiuni lipsite de importantă, cugetă Pam cu glas tare.

— Nimeni nu îţi poate interzice.

— Nimeni. Numai faptul că ţie îţi este frig, şi că o parte a plăcerii constă tocmai în a fi convinsă că şi tu te simţi bine.

Am încercat să râd.

— Depinde de cât de mult vrei să stai aici. Ea se gândi puţin.

— Mai am două zile şi cinci sau şase ore. Nu se ştie niciodată exact. Îmi dăduse, fără să ştie, singura informaţie pe care nu o aflasem până atunci. Şi nici măcar nu trebuise s-o întreb. M-am înfiorat. Aveam de luat o decizie.

— Să ne întoarcem, spuse ea. Nu vreau să te îmbolnăveşti.

Hainele groase acopereau implantul meu, pe care ea nu îl văzuse niciodată.

*

Chiar dacă „amintirile” nu se îngrijesc de scurtul lor viitor, chiar dacă supravieţuitorii avuseseră timpul necesar ca să-şi facă o idee despre dispariţia definitivă a celor pe care îi însoţiseră, atmosfera devenea apăsător de tristă la bord. Seara trecută, dansând, am observat cuplurile de îndrăgostiţi. Câteva erau mai mult ridicole decât absente, căci coordonarea mişcărilor este mai dificilă pentru un holo lipsit de materialitate, aşa cum deveniseră unii, decât pentru un corp veritabil. În ultimele minute, ca un avertisment, imaginea se voalează, pierde din claritate, din culoare. În aceste momente, ei merită pentru prima dată denumirea de fantomă.

— Eric, se apropie clipa.

Mi-am dat seama că braţul meu nu o mai întâlnea pe Pam, ci neantul. Ochii mei însă, îi oglindeau încă frumosul chip.

— Să mergem sus.

Era ciudat să vezi cum picioarele ei. Ridicându-se mecanic pe fiecare treaptă, se poziţionau puţin mai jos. Imaginea trecând cu unul sau doi centimetri pe lângă scară.

— Iţi va fi frig.

— Nu-ţi face probleme.

Nu am avut timp să simt cu adevărat frigul.

— Priveşte stelele. Nu e din cauză că dispar, ele sunt chiar foarte strălucitoare aici, nu-i aşa?

Am rămas un timp tăcuţi. Pe lângă noi trecură alţii, fără să ne deranjeze prea mult. Nu eram singurii care îşi petreceau ultima lor noapte împreună.

— Eric, văd stelele, dar nu prea te mai văd pe tine, e normal?

Nu, nu era normal. Am observat cum privea, îngrozită, braţul meu străveziu, care trecuse printr-o traversă.

— Ochii tăi nu au nimic. A sosit şi sfârşitul meu. Mai am doar câteva minute.

Nu mi-am putut împiedica vocea sintetică să răsune de satisfacţie, explicându-i.

— N-am ştiut. Am crezut. Dar tu ai un implant?

— Da, un Implant şi programul aferent. L-am primit ia 6 luni după plecarea ta. Atunci. Am cunoscut nişte traficanţi, i-am urmărit şi am lucrat pentru ei o perioadă, până când am avut suficiente dovezi împotriva lor. Am fost recompensat pentru asta de şefii mei poliţişti. Lucrasem sub acoperire şi nu am fost plătit bine, dar mi s-au oferit avantaje speciale, spre exemplu un contract pe termen foarte lung.

— Care expiră în acelaşi timp cu al meu? Soarta vroia să fim împreună până la sfârşit, sau cel puţin aşa trebuia să creadă Pam. Dintr-un anume punct de vedere, era minunat.

Ea începu să râdă, pentru că nu credea o iotă, şi mai mulţi oameni se întoarseră supăraţi către noi, cu chipurile lor fantomatice din ultimele clipe. Era inutil să insist în versiunea mea. Ar fi fost chiar crud. Alesesem şi mă hotărâsem de puţin timp, asupra clipei când aveam să mor a doua oară. Pam a devenit translucidă, cu câteva minute înainte de a nu mai putea nici măcar să zâmb.

Traducerea: Victor Toroş